

מידע לנבדק בוועדה רפואית לנפגעי עבודה

בחוברת זו נסביר את תפקידי הוועדה הרפואית, הרכבה, וכיצד היא קובעת את דרגת הנכות שנתרה כתוצאה מהפגיעה בעבודה. דברי ההסבר הם כלליים, ואין לראות בהם נוסח מלא של החוק. כל האמור בלשון זכר מכוון גם לנשים.

תוכן העניינים:

1. מהי ועדה רפואית..... 3
2. כיצד מתנהלת הוועדה הרפואית..... 4
3. כיצד נקבעת דרגת הנכות..... 7
4. ממתי נקבעת דרגת הנכות..... 10
5. גמלאות לנכה עבודה (קצבה או מענק)..... 11
6. ערעור על החלטת הוועדה הרפואית..... 12
7. מידע נוסף שחשוב לדעת..... 14

מהי ועדה רפואית?

1

אם נפגעת במהלך עבודתך ופגיעתך אושרה כפגיעה בעבודה, והגשת תביעה לקצבת נכות מעבודה, תוזמן להיבדק בוועדה רפואית. הוועדה הרפואית תבדוק האם נכותך נגרמה כתוצאה מהפגיעה בעבודה, ובהתאם לכך תיקבע לך **דרגת נכות**. דרגת נכות - אחוזי נכות שנקבעים לפי רשימת ליקויים רפואיים בהתאם לחומרת מצבך הרפואי. לפי דרגת הנכות נקבעת זכאותך לקבלת קצבה או מענק.

הרכב הוועדה הרפואית

הוועדה הרפואית מורכבת מרופא אחד או שניים (שנקראים פוסקים רפואיים), המומחים בתחומי רפואה שונים. **רופאי הוועדה אינם עובדי המוסד לביטוח לאומי**, והם ממונים ע"י שר הרווחה לשמש פוסקים בוועדות הרפואיות של הביטוח הלאומי.

הרכב הרופאים בוועדה הרפואית נקבע על ידי רופא המוסד לביטוח לאומי, בהתאם למומחיות הרפואית הנדרשת לסוג הפגיעה שלך. בוועדה יושב גם מזכיר/ה - עובד הביטוח הלאומי, שתפקידו לרשום את דברך ואת פרוטוקול הוועדה, ולדאוג לשמירה על זכויותך.

יועץ רפואי לוועדה

כאשר הנפגע סובל ממספר ליקויים רפואיים, שדורשים בדיקה של יותר משני רופאים, הוא מופנה להיבדק אצל יועץ רפואי, לפני או אחרי שמתקיימת הוועדה הרפואית. חוות הדעת של היועץ הרפואי מועברת לוועדה הרפואית, לצורך קביעת דרגת הנכות. העתק מחוות הדעת נשלח לנפגע.

כיצד מתנהלת הוועדה הרפואית?

2

לפני שתוזמן לחדר הוועדה, הרופאים יעיינו במסמכים הרפואיים שבתיקך. לאחר מכן המזכיר יזמין אותך להיכנס לחדר הוועדה.

זיהוי - תתבקש להציג תעודת זהות או תעודה מזהה אחרת עם תמונה (ללא תעודה מזהה לא תוכל להיבדק בוועדה).

הצגת חברי הוועדה - המזכיר יציג את עצמו ואת הרופאים בשמותיהם ובתחומי מומחיותם. הרופאים והמזכיר עונדים תגי זיהוי.

לידיעתך,

אם אתה מכיר את אחד הרופאים בוועדה באופן אישי, כרופא מטפל או קיבלת ממנו חוות דעת, הוא לא יכול להשתתף בוועדה שתבדוק אותך. במקרה כזה, עליך להודיע על כך למזכיר הוועדה, ותוזמן לוועדה אחרת.

הצגת הבעיות הרפואיות - לפני הבדיקה תתבקש להציג את המגבלות הרפואיות שאתה סובל מהן כתוצאה מהתאונה. אם קשה לך לפרט את המגבלות הרפואיות, אתה רשאי להגיע עם נציג מטעמך (עו"ד, מתרגם, קרוב משפחה) שיציג את טענותיך במקומך. הטענות יירשמו בדוח הוועדה, ותתבקש לאשר אותן בחתימתך.

באפשרותך להכין מראש מסמך שבו מפורטות הטענות והמגבלות הרפואיות שלך, ולהגישו בוועדה לרופא או למזכיר. מסמך זה יצורף לדוח הוועדה.

מסירת מסמכים למזכיר הוועדה - בבואך לוועדה, הבא עמך העתקים של כל המסמכים הרפואיים שקשורים לפגיעה בעבודה, חוות דעת רפואיות, סיכומי מחלה, תעודות רפואיות על אי כושר לעבודה וכד'. אין צורך להביא מסמכים, שכבר מסרת בעת הגשת התביעה לדמי פגיעה, הם נמצאים בתיקך ויועברו לוועדה. כמו כן יש להביא צילומי רנטגן שעשית עקב הפגיעה, כולל פענוח הצילום.

אם בטופס התביעה לנכות מעבודה לא ציינת פרטי חשבון בנק, או טרם המצאת המחאה מבוטלת כנדרש, הבא מסמכים אלה למזכיר הוועדה.

הסכמה להיבדק ע"י הוועדה - לפני הבדיקה תתבקש לחתום על הסכמה להיבדק על ידי רופאי הוועדה.

בדיקה גופנית - רופאי הוועדה יחליטו, בהתאם לסוג הפגיעה, אם יש צורך לבדוק אותך בדיקה גופנית. אם בוועדה חברים שני רופאים מומחים, לא תמיד נדרשת בדיקה גופנית של שניהם. במהלך הבדיקה יתייחסו הרופאים לבעיות ולמגבלות הרפואיות שצינת, ולפגיעה שהוכרה על ידי המוסד לביטוח לאומי.

מלווה נוכח בבדיקה - אתה רשאי לבקש מהוועדה להכניס מלווה מטעמך שיהיה נוכח בזמן הבדיקה הגופנית, ויסייע לך להתלבש.

שים לב,

הבדיקה הגופנית שמבצעת הוועדה מיועדת לאבחון ולקביעת דרגת נכות, ולא לצורך טיפול רפואי, לפיכך היא אינה דומה לבדיקות שמבצע רופא משפחה או רופא מטפל אחר. נוסף על כך לרופא אין סמכות לדון בטיפול הרפואי שאתה זקוק לו, לכן אין טעם לבקש ממנו בקשות הקשורות לטיפול הרפואי.

סיכום דיון וקביעת דרגת נכות - בסיום הבדיקה, לאחר שתצא מחדר הוועדה, הוועדה תסכם את הדיון. הרופא מקריא למזכיר את הממצאים הרפואיים שמצא, בהתאם למסמכים הרפואיים שבתיק, לבעיות הרפואיות שהצגת ולתוצאות הבדיקה הגופנית. על-פי ממצאים אלה תיקבע דרגת הנכות. כמו כן ייקבע גם תאריך תחילת דרגת הנכות, והאם הדרגה לתקופה זמנית או לצמיתות.

הפנייה לבדיקות נוספות - אם לדעת הוועדה עליך לעבור בדיקות נוספות או להמציא מסמכים רפואיים נוספים, יישלח אליך מכתב בהתאם. אם מדובר בבדיקות רפואיות, תקבל הודעה על מועד ומקום הבדיקה. בשלב זה עדיין לא תיקבע לך דרגת נכות. כאשר יתקבל החומר הרפואי הנדרש, תתכנס הוועדה שנית ותיקבע את דרגת נכותך, ללא צורך בנוכחותך.

לידיעתך,

הודעה על החלטת הוועדה, בצירוף העתק דוח הוועדה יישלחו אליך בדואר, בסמוך ככל האפשר לסיום הדיון. אנא שמור על העתק הדוח, בקשה לעותק נוסף כרוכה בתשלום. אם תיקבע לך דרגת נכות, תיקר יועבר לפקיד התביעות לטיפול בתשלום קצבה או מענק.

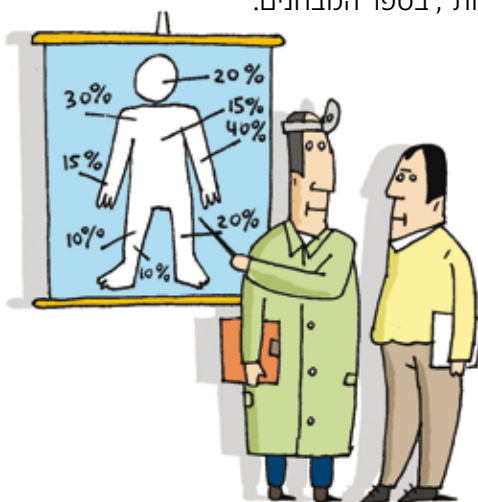

3 כיצד נקבעת דרגת הנכות?

הוועדה הרפואית קובעת את דרגת הנכות לפי רשימת ליקויים רפואיים שמוגדרת בתקנות הביטוח הלאומי.

ברשימה מופיע לצד כל ליקוי רפואי אחוז נכות מוגדר שיש לקבוע.

רשימת הליקויים הרפואיים מופיעה באתר המוסד לביטוח לאומי: www.btl.gov.il, במדור "חוקים ותקנות", בספר המבחנים.

לדוגמה:

נפגע עבודה שיש לו מגבלה בעמוד שדרה צווארי, אחוז נכותו ייקבע על-פי אחת משלוש ההגדרות הרשומות בסעיף 37 (5) ברשימת הליקויים הרפואיים שמתייחס לעמוד שדרה צווארי.

37 (5). הגבלת תנועות בעמוד השדרה הצווארי

(א) בצורה קלה 10%

(ב) בצורה בינונית 20%

(ג) בצורה קשה 30%

• קביעת דרגת נכות לשני ליקויים רפואיים או יותר

כאשר לנפגע כמה ליקויים רפואיים, דרגת הנכות נקבעת לפי חישוב משוקלל של אחוזי הנכות (ולא חיבור רגיל של האחוזים).

לדוגמה:

20% עבור ליקוי בגב

10% עבור ליקוי ברגל

החישוב המשוקלל:

20% (20% נכות בגב מחושבים מתוך 100%)

+

8% (10% נכות ברגל מחושבים מתוך 80% - אלה האחוזים שנשארו לאחר

הפחתת 20% הנכות בגב מתוך 100% האפשריים)

סה"כ 28%

• הגדלת דרגת נכות לנפגע שאינו מסוגל לחזור לעבודה ("תקנה 15")

כאשר לנפגע נקבעת דרגת נכות לצמיתות, בודקת הוועדה אם הנכות שנגרמה לו מהפגיעה בעבודה משפיעה על היכולת שלו לחזור לעבודה שעבד בה לפני הפגיעה, ובנוסף לכך אם הנכות גרמה לירידה קבועה של יותר מ-20% מהכנסותיו.

במקרים אלה הוועדה יכולה להגדיל את דרגת הנכות לצמיתות עד מחצית מדרגת הנכות שנקבעה לו.

לדוגמה - אם נקבעה לו דרגת נכות לצמיתות בשיעור 30%, הוועדה יכולה להגדיל את דרגת נכותו עד ל-45%.

ההחלטה על הגדלת דרגת נכות על-פי תקנה 15 היא בסמכות הוועדה הרפואית. במקרים מסוימים הוועדה יכולה לקבל חוות דעת של "ועדת רשות, שכוללת פקיד תביעות, עובד שיקום ורופא.

המוסד לביטוח לאומי

בדרגת נכות רפואית בשיעור 20% ויותר, העתק מהמלצת "ועדת הרשות" נשלח לנבדק.

• **קביעת דרגת נכות רק לליקויים רפואיים שנגרמו מהפגיעה בעבודה**
הוועדה הרפואית דנה וקובעת דרגת נכות רק לגבי הליקויים הרפואיים שנגרמו מהפגיעה בעבודה. לפיכך, אם לנפגע ליקויים רפואיים שקדמו לתאונה, ויש לכך הוכחות במסמכים רפואיים, הוועדה תפחית את דרגת הנכות שקשורה לליקויים הקודמים.

לדוגמה: לנבדק היתה הגבלה קלה בעמוד השדרה לפני הפגיעה בעבודה, ובתאונת העבודה הוא נפגע בעמוד השדרה וכעת יש לו הגבלה קשה, כך תיקבע לו דרגת הנכות:

הגבלה קשה בתנועה בעמוד השדרה 30% נכות
הגבלה קלה בעמוד השדרה (מלפני התאונה) 10% נכות

הוועדה תפחית את הנכות שאינה קשורה לתאונה, והנבדק יקבל 20% נכות

• **דרגת נכות זמנית**
אם החליטה הוועדה הרפואית שמצבו של הנפגע אינו קבוע, ועשוי להשתנות, היא תקבע לו דרגת נכות זמנית, **לכל היותר לתקופה עתידית של שנה**. בתקופה זו תשולם לו קצבה בשיעור דרגת הנכות הזמנית, ובתום התקופה הוא יוזמן לוועדה רפואית נוספת.

דרגת נכות ל"נכה נזקק"

נפגע שנקבעה לו דרגת נכות זמנית נמוכה מ-100%, ועקב נכותו הוא אינו מסוגל לעבוד בעבודה כשלהי, וגם אין לו הכנסה מעיסוק כלשהו, עשוי להיות זכאי לדרגת נכות זמנית בשיעור של 100%. הדרגה תיקבע **לתקופה של עד 4 חודשים**. לשם כך הנפגע צריך להגיש תביעה ל"נכה נזקק", וההחלטה תינתן ע"י "ועדת רשות", שכוללת פקיד תביעות, עובד שיקום ורופא.

ממתי נקבעת דרגת הנכות

4

דרגת הנכות נקבעת מסיום התקופה שבעדה שולמו לך דמי הפגיעה. **דמי פגיעה** הם תשלום שהמוסד לביטוח לאומי משלם למי שנפגע בעבודה או חלה במחלת מקצוע, ועקב כך אינו מסוגל לעבוד. דמי הפגיעה משולמים לכל היותר בעד 91 ימים, ממחרת יום הפגיעה. אם לא שולמו לך דמי פגיעה, דרגת הנכות נקבעת ממחרת יום הפגיעה.

אם חלית במחלת מקצוע - תיקבע לך דרגת נכות מסיום התקופה שבעדה שולמו לך דמי הפגיעה, ואם לא איבדת את כושרך לעבודה, תיקבע הדרגה מהיום שבו, לדעת הוועדה, נוצרה הנכות עקב מחלת המקצוע.

גמלאות נכות מעבודה

5

בהתאם לקביעת דרגת הנכות, תשולם לך גמלת נכות מעבודה, כמפורט להלן:

קצבת נכות מעבודה זמנית - לנכי עבודה בעלי דרגת נכות זמנית של 5% ומעלה, תשולם קצבה חודשית בהתאם לשיעור דרגת הנכות ותקופת הנכות, שקבעה הוועדה. בסיום תקופת הזכאות יוזמן הנפגע לוועדה רפואית נוספת.

קצבת נכות מעבודה לצמיתות - לנכי עבודה בעלי דרגת נכות לצמיתות של 20% ומעלה, תשולם קצבה חודשית בהתאם לשיעור דרגת הנכות ותקופת הנכות.

מענק נכות מעבודה - לנכי עבודה בעלי דרגת נכות לצמיתות של 5% ומעלה, אך נמוכה מ-20%, ישולם מענק חד פעמי בשיעור של קצבת נכות מעבודה חודשית כפול 43.

קצבה מיוחדת - נכי עבודה בעלי דרגת נכות לצמיתות של 75% ומעלה, שאינם מסוגלים לחזור לעבודתם עקב הפגיעה בעבודה, עשויים להיות זכאים גם לקצבה מיוחדת.

שיקום מקצועי - נכי עבודה בעלי דרגת נכות לצמיתות של 10% ומעלה, שאינם מסוגלים לחזור לעבודתם עקב הפגיעה בעבודה, זכאים להגיש בקשה לשיקום מקצועי.

נכי עבודה בעלי דרגת נכות נמוכה מ- 5% אינם זכאים לתשלום.

בתאונות עבודה שאירעו מאפריל 2006, נכי עבודה בעלי דרגת נכות נמוכה מ-9% לא יהיו זכאים לקצבה או למענק.

ערעור על החלטת הוועדה הרפואית

באפשרותך לערער על החלטת הוועדה הרפואית, בדבר דרגת הנכות מעבודה, לפני הוועדה הרפואית לעררים.

מהי ועדה רפואית לעררים

בוועדה הרפואית לעררים חברים שלושה רופאים מומחים (שאינם עובדי המוסד לביטוח לאומי), אולם רק אחד מהם חייב להיות בעל מומחיות רפואית לסוג הפגיעה שנידונה בוועדה הרפואית. ועדות רפואיות לעררים מתקיימות רק בחלק מהסניפים, ולכן ייתכן שתזמין לוועדה בעיר אחרת.

הוועדה הרפואית לעררים רשאית לאשר את החלטת הוועדה הרפואית (הראשונה), לשנותה או לבטלה, בין שנתבקשה לעשות כן ובין שלא, בין שהמערער הוא הנפגע ובין שהוא המוסד לביטוח לאומי.

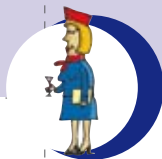
ערעור של הנפגע

את הערעור עליך למסור בכתב למוסד לביטוח לאומי בתוך 30 יום מיום קבלת ההודעה על החלטת הוועדה הרפואית. את נימוקי הערעור אפשר למסור גם בתוך 60 יום מיום קבלת ההודעה.

ערעור של הביטוח הלאומי

גם המוסד לביטוח לאומי רשאי לערער על החלטת הוועדה הרפואית וזאת בתוך 30 יום בלבד.

הביטוח הלאומי מערער על החלטות הוועדה הרפואית גם לטובת הנבדק, בכל מקרה העתק מערעור המוסד נשלח לנבדק.

דוגמאות למקרים בהם המוסד לביטוח לאומי מערער:

1. אם לדעת רופא המוסד ההחלטה שהתקבלה אינה תקינה, לדוגמה אם הוועדה קבעה לנבדק דרגת נכות שלא על-פי הסעיפים שברשימת המבחנים.
2. אם הוועדה התייחסה לליקויים רפואיים של הנבדק שאינם קשורים לתאונה.
3. אם לדעת רופא המוסד, הממצאים של הוועדה מצדיקים קביעת דרגת נכות גבוהה או נמוכה מהדרגה שנקבעה.

ערעור על החלטת וועדה רפואית לעררים

החלטת הוועדה הרפואית לעררים היא סופית, וניתן לערער עליה, רק בשאלה משפטית בלבד, לפני בית הדין האזורי לעבודה. את הערעור יש למסור לבית הדין לעבודה בכתב תוך 30 יום מיום קבלת ההודעה על החלטת הוועדה הרפואית לעררים.

7 מידע נוסף שחשוב לדעת

- **חשוב להופיע לוועדה ביום שנקבע.** אי-הופעה לוועדה מעכבת את הטיפול בתביעתך ואת תשלום הקצבה או המענק. נפגע שלא יופיע פעמיים יחויב בתשלום הוצאות.
- אם מסיבה מיוחדת אינך יכול להתייצב לפני הוועדה במועד שנקבע לך, נא הודע למזכיר הוועדות הרפואיות, **לפחות שלושה ימים לפני המועד שנקבע.** הודעתך תאפשר הזמנת נבדק אחר, שממתין לוועדה רפואית.
- **הקפד להגיע לוועדה בשעה שנרשמה בהזמנה.** יחד עם זאת, יש לזכור ששעת הוועדה היא משוערת, וייתכן שתבקש להמתין לתורך.
- **חשוב להביא תעודת זהות או תעודה מזה אחרת עם תמונה.** ללא תעודה מזהה לא תוכל להיכנס לוועדה.
- **הגעת ראשון ולא נכנסת ראשון?** אל תכעס. הכניסה לוועדה אינה תמיד לפי סדר ההגעה. במקרים מסוימים הוועדה רשאית להכניס מוזמן אחר לפניך, בהתחשב בנסיבות רפואיות או אחרות, שלא תמיד גלויות לעין.

- **כאשר נבדק סיים את הבדיקה בוועדה**, הרופא צריך לסכם את ההחלטה, כמו כן הרופא צריך גם לעיין בתיק שלך לפני שתיכנס לחדר. המתן בבקשה עד אשר יקרא לך מזכיר הוועדה להיכנס.
- **זמן הבדיקה בוועדה אינו אחיד לכל הנבדקים**. הוא תלוי במידה רבה בסוג הפגיעה של הנבדק, במורכבות הבדיקה הגופנית הנדרשת, בכמות המסמכים הרפואיים ועוד.
- **זכור להביא עמך את כל המסמכים הרפואיים** שברצונך לתת לרופא בוועדה. עם זאת מסמכים שכבר העברת לנו, אין צורך להביא פעם נוספת, הם נמצאים בתיק.
- **הכן העתקים מהמסמכים** שברצונך להשאיר בידי הוועדה הרפואית.
- **אם לא ציינת פרטי חשבון בנק** בטופס התביעה, או טרם המצאת המחאה, מבוטלת כנדרש, לצורך אימות החשבון, נא הבא הנדרש למזכיר הישיבה, כדי שהמוסד יוכל לשלם לך את המגיע.

המוסד לביטוח לאומי עושה כל שניתן, כדי לסיים את הטיפול בהקדם, וכדי לשלם לך את הגמלה.

עם זאת לעתים יש עיכובים, בשל הצורך לקבל מסמכים רפואיים מקופת חולים ובתי חולים. לפיכך, אם עדיין לא חזרת לעבודה ונותרה לך נכות עקב הפגיעה, אתה רשאי לפנות לסניף הביטוח הלאומי ולבקש מקדמה (במקרים מיוחדים פקיד התביעות יזום תשלום מקדמה, גם ללא פנייתך).

**אנו מאחלים לך בריאות והחלמה מהירה
המוסד לביטוח לאומי - אתך לאורך כל הדרך**